

INNHOLD

LIKESTILLINGSSENTERET (Stiftelsen Kvinneuniversitetet)	1
Barn og unges oppvekstmiljø	2
Samfunnsutvikling og deltakelse	6
Arbeidsliv	8
Likeverdige offentlige tjenester	9
GENERELT INFORMASJONS- OG PÅDRIVERARBEID	10
ANSATTE	15
RÅDETS SAMMENSETNING OG AKTIVITET	15
STYRETS SAMMENSETNING OG AKTIVITET	15
STYRETS ÅRSBERETNING	17

Kvinneuniversitetet er en ideell stiftelse som ble opprettet i 1983. Siden 2008 har navnet *Likestillingssenteret* vært brukt på all utadrettet virksomhet.

Stiftelsen ledes av et styre med syv medlemmer. Styret velges av stiftelsens råd som har fem medlemmer. Styret og rådet er sammensatt av personer med god kompetanse fra forskjellige fagområder og institusjoner. Stiftelsen holder til i Midtbyen skole og leier lokaler av Høgskolen i Innlandet.

VISJON

Likestillingssenteret har en visjon om *like muligheter for alle*. Vi legger til grunn at et samfunn basert på likestilling og likeverd gir de beste mulighetene for den enkeltes livsutfoldelse og bidrar til en gunstig samfunnsutvikling.

Stiftelsen arbeider for å fremme likestilling og motvirke diskriminering på grunnlag av kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, funksjonsevne, seksuell orientering, alder og etnisitet.

SENTERET TILBYR

Likestillingssenteret tilbyr kompetanseheving basert på forskning og praksis, og er:

- Oppdatert kunnskap og metoder for praktisk likestillingsarbeid.
- Nasjonal spisskompetanse på kjønnslikestilling, internasjonal erfaring og solid kunnskap som regionalt likestillingssenter.
- Verktøy og prosessledelse for integrering av likestilling i tjenester, personal, planverk og beslutningsprosesser i offentlige og private virksomheter.
- FoU-arbeid, foredrag, kurs og gjennomføring av konkrete tiltak i samarbeid med oppdragsgiver.

GRUNNLAG OG FINANSIERING

Likestillingssenteret mottar en grunnfinansiering fra Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet. Tildelingsbrevet mottas fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. I tillegg sender vi inn anbud der dette er naturlig, og søker på offentlige tilskuddsordninger innenfor våre arbeidsområder. Vi har mange ulike samarbeidspartnere.

HOVEDSATSINGSOMRÅDER

Prosjekter og oppdrag som Likestillingssenteret initierer eller påtar seg skal i første rekke relateres til følgende områder:

- Barn og unges oppvekstmiljø
- Samfunnsutvikling og deltakelse
- Arbeidsliv
- Likeverdige offentlige tjenester

Barn og unges oppvekstmiljø er det viktigste innsatsområdet i arbeidet med å få et mer likestilt samfunn. Reproduksjon av stereotipe kjønnsroller starter allerede før barnet er født og fortsetter gjennom hele oppveksten. Unges oppvekstmiljø preges av trange normer for hvordan man er gutt eller jente på «rett» måte.

LEKERESSURS SOM INNOVASJON (2015-2017)

Lekeressurs er en metode for å rekruttere menn til utdanning og arbeid i barnehagene. Ved å la ungdomsskolegutter jobbe en kort periode i barnehagen, er tanken at de både får kjennskap til og blir motivert til barnehageyrket i ung alder, slik at de senere ønsker å søke seg inn i yrket. Likestillingssenteret og Østlandsforskning evaluerte i 2015 prosjektet Lekeressurs i Lillehammer kommune på oppdrag fra Fylkesmannen i Oppland. På bakgrunn av de positive resultatene, søkte Fylkesmannen om midler til innovasjon og utvikling av prosjektet fra Regionalt forskningsfond. Dette startet opp høsten 2015 og er et samarbeid mellom Østlandsforskning (ØF), Dronning Maud Minne Høgskole (DMMH) og Likestillingssenteret. Fylkesmannen i Oppland er prosjekteier.

I 2016 har ØF, LS og DMMH gjennomført datainnsamling i prosjektet. ØF og DMMH har gjennomført intervjuer med styrere, pedagogiske ledere, guttene som er lekeressurser, samt observasjon i barnehagene. Likestillingssenteret har gjennomført en telefonundersøkelse blant alle fylkesembetene i landet om bruk og omfang av tiltak som lekeressurs, intervjuet barnehageeiere samt intervjuet ledere på ungdomsskolene hvor lekeressursene rekrutteres fra. Vi har også påbegynt en analyse av politiske dokumenter og en litteraturstudie rundt temaet rekruttering av menn til kvinnedominerte yrker. I tillegg har vi gjennomført utviklingsverksted med partnerbarnehagene (to i Lillehammer og tre i Sør-Trøndelag) og presentert prosjektet og foreløpige funn på den nasjonale barnehagekonferansen på Lillehammer. I den forbindelse ble Nina Johannesen intervjuet på NRKs lokalsending.

TRYGG I EGET UTRYKK – JENTER OG GUTTER OG ALLE ANDRE (2016)

Likestillingscenteret fikk midler fra Helsedirektoratet til å utvikle et pilotkurs om normkritikk knyttet til kjønn, kjønnsstereotyper, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk for ansatte i barnehager. I tillegg er tema om barn, kropp, grenser, seksualitet og overgrep for å fremme seksuell autonomi og forebygge overgrep samt aktuelt lovverk en del av piloten.

Prosjektet er i samarbeid med Stensveen ressurscenter. I utviklingen av prosjektet har vi fått innspill fra helsestasjonen for LHBTi ungdom i Oslo og fra foreningen for transpersoner.

I november 2016 ble det gjennomført et pilotkurs for ansatte i barnehager i Gran kommune med 20 deltagere. I piloten fikk deltagerne en innføring i å arbeide i et normkritisk perspektiv for å kunne kritisere de normene som opprettholder snevre kjønnsroller, heteronormen og diskriminering. Evalueringene av kurset viste at deltagerne opplevde kurset som relevant og nyttig og at de hadde fått økt kunnskap. Gjennomsnittet var 4,6 av 5 mulige poeng på evalueringsskjemaene. I 2017 søker vi om midler til å holde 11 kurs over hele landet og å utvikle et verdspill om kjønns mangfold i samarbeid med Kanvas.

KURS OG FOREDRAG OM LIKESTILLING I BARNEHAGER

Likestillingscenteret tilbyr ulike kurs og foredrag om kjønns mangfold, likestilling og likeverd samt rekruttering av menn til arbeid i barnehager.

Dato	Hvor	Antall
15. mars	Prinsesse eller pirat – et fritt valg! Kurs for ansatte og foreldre i Huskestua barnehage i Bærum	60
26. mai	Kjønn og likestilling i barnehagen, innlegg på frokostseminar, Bufdir, Oslo	20
27. mai	Prinsesse eller pirat! Foredrag på konferansen Barnehage 2016, PBL, Lillestrøm	150
25. august	Gutter som lekeressurs i barnehagen, innlegg på jubileum til KUN: 25 år på 25 timer, Steigen	30
29. september	Lek og vennskap mellom jenter og gutter, kurs for barnehager i Hedmark	82
22. oktober	Prinsesse eller pirat? Foredrag under SOSH-dagene (Seksualopplysning og seksuell helse), Halden	20

FOREBYGGE OG BEKJEMPE VOLD I NÆRE RELASJONER (2016)

Også i år søkte Likestillingssenteret Justis- og beredskapsdepartementet om midler til å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Vi fikk midler til å avholde to temadager for å forebygge og avdekke vold i oppvekst og seksuell trakassering i ungdomsmiljø. Målgruppa for temadagene var helsesøstre og helserådgivere og andre som møter unge i en sårbar situasjon eller som gjennomfører seksualundervisning på skolen.

Hovedfokus var hvordan det er mulig å forebygge vold og seksuelle krenkelser ved å gi normkritisk behandling, det ble også viet plass til ettervern og hvordan avdekke krenkelser. Som trekkplaster var Øivind Aschjem og «Du skal ikke bære sorgen alene». Skeiv ungdom utfordra normene våre og lokale overgrepsmottak fortalte om arbeid og prosedyre for sitt arbeid. Tilbakemeldingene fra deltakerne var gode, og særlig positive knytta til kjønnsperspektivet i innledningene og andre innfallsvinklinger på tematikken enn det som ofte er på tilsvarende kompetansehevdingsdager.

Følgende temadager er avholdt:

Dato	Sted	Antall
22. november	Mastemyr	60
23. november	Tønsberg	100

WORKSHOPS OM FUNKSJONSHEMMENDE BARRIERER I VIDEREGÅENDE SKOLE (2016)

Likestillingssenteret og Østlandsforskning lanserte i 2014 rapporten «Barrierefrie utdanningsvalg for elever med nedsatt funksjonsevne». I etterkant har funn fra rapporten blitt presentert for fylkeskommuner og rektorer, og vi utviklet en workshop for å heve rådgiveres kompetanse om hvilke barrierer elevene opplever å møte og hvordan de best mulig kan bidra til å senke disse barrierene.

I 2015 og 2016 gjennomførte vi totalt 12 kurs, hvorav 5 var i 2016. Disse workshopene skjer i samarbeid med Geir-Arne Hageland fra Funkibator og Torstein Lerhol. Følgende kurs for rådgivere er gjennomført:

Dato	Hvor	Antall
5. april	Halden	15
20. april	Steinkjer	20
23. mai	Flå	20
24. mai	Drammen	35
13. september	Kristiansand	60

Vi får gode tilbakemeldinger på kursene, og mange opplever det som nyttig. Mange skriver at kurset har gitt økt kunnskap om å veilede elever med funksjonsnedsettelse og at refleksjonsøvelsene var gode. Selv om kurset i all hovedsak er blitt tilbudt til rådgivere på videregående

skole, så er det ofte fellessamlinger med rådgivere fra ungdomsskolen og enkelte steder er også ansatte fra NAV med. Dette fungerer bra, og kunnskapen som formidles, er absolutt ikke bare relevant for videregående. Barrierene for deltagelse oppstår gjerne lenge før videregående, kanskje allerede i barnehagen.

I tillegg holdt vi en kortversjon av workshopen på den nasjonale rådgiverkonferansen som ble avholdt på Hønefoss 19. oktober, med ca. 15 deltagere, samt at rapporten ble presentert på Nordisk Velfærdcenters nordiske konferanse på Åland 14. november.

NETTKURS OM FUNKSJONSHEMMENDE BARRIERER I VIDEREGÅENDE SKOLE (2016)

I forlengelsen av prosjektet overfor har Likestillingscenteret fått midler fra Bufdir til å utvikle et nettkurs om funksjonshemmedes barrierer i videregående skole hvor hovedmålgruppa er lærere. Nettkurset er utviklet i samarbeid med Funkibator og Skogbrukets kurscenter. Formålet er å styrke lærerne som er de som møter elevene på daglig basis, og de kan ofte utgjøre en forskjell, på godt og vondt.

Nettkurset ble ferdig i desember, men det gjenstår å kjøre en pilot og få det markedsført. Dette vil vi jobbe videre med i 2017.

KURS FOR RÅDGIVERE OG LÆRERE

Rådgivere i Østfold tok kontakt med Likestillingscenteret og spurte om vi hadde kurs om kjønnsdelt utdannings- og yrkesliv. Det hadde vi ikke, og utviklet derfor kurset «Bevisste utdanningsvalg». Kurset har som mål å styrke elevers valgfrihet, utvide deres handlingsrom og bidra til mer bevisste utdanningsvalg. Kurset er utviklet for rådgivere og lærere som underviser i faget utdanningsvalg, og består av kunnskap om kjønn, likestilling og kjønnsdelt arbeidsmarked. I kurset er det lagt stor vekt på refleksjonsøvelser knyttet til temaene samt utprøving og gjennomgang av gruppeoppgaver som også kan gjennomføres med elever.

Kurs holdt i 2016:

Dato	Hvor	Antall
3. mai	Bevisste utdanningsvalg, om kjønnsdelt utdannings- og yrkesliv, kurs for rådgivere i Østfold, Moss	18
15. november	Bevisste utdanningsvalg, kortversjon for karriereveiledere i Oppland fylke, Ilsetra	50

Likestilling er en menneskerettighet og demokratisk grunnverdi. Alle skal, uavhengig av sin bakgrunn, ha like muligheter til samfunnsdeltakelse.

KUNNSKAP OG LÆRING OM LIKESTILLING I OPPLAND - KARTLEGGING AV LIKESTILLING I UNDERVISNINGEN VED LÆRINGSSENTRENE I OPPLAND (2016)

Oppland fylkeskommune ønsket kunnskap om hvordan likestilling integreres som en del av undervisningen ved læringscentrene i fylket og hvordan det tilrettelegges for at særlig kvinner skal komme ut i arbeid. Likestillingscenteret fikk derfor i oppdrag å gjennomføre en kartlegging som skal være et kunnskapsbidrag til oppfølging av fylkeskommunens arbeid for integrering av innvandrere.

Prosjektet har bestått av flere ulike kartlegginger. Vi har gjennomgått og sett på likestillingsperspektivet i læreplaner, læremidler og undervisning og gjennomført telefonintervju med ledere for de kommunale læringscentrene og karrieresentrene i Oppland og gjennomført tre gruppeintervjuer med ansatte ved utvalgte læringscentre.

Hovedfunn er at lover og bestemmelser har likestilling godt inkludert, men praktisk implementering i undervisningen tas i stor grad for gitt. Det er i stor grad opp til den enkelte lærers interesse, holdning og forhold til likestilling for hvordan temaet blir inkludert i opplæring. Det synes å være behov for å utarbeide bedre læremateriell i samfunnskunnskap om likestilling og kanskje spesielt innenfor LHBTi tematikken.

KOMPETANSEHEVING AV FRIVILLIGE OM HVORDAN SNAKKE OM VANSKELIGE TEMA PÅ EN KULTURSENSITIV MÅTE

Likestillingscenteret fikk i 2016 midler av IMDi for holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlig begrensinger av unges frihet.

Frivillige organisasjoner yter en betydelig innsats i integreringsarbeidet og har en viktig rolle i det norske samfunnet. Å tilby de frivillige kompetanseheving kan være en viktig faktor for å

holde engasjementet og innsatsen oppe over tid, i tillegg til at kunnskap alltid er et gode. Formålet med prosjektet har vært å gi de frivillige et bedre grunnlag og bedre metoder for å kommunisere rundt ømtålige og utfordrende temaer i møte med flyktninger/innvandrere.

Det er blitt holdt tre kurskvelder:

Dato	Hvor	Antall
31. mai	Seminar om hvordan jobbe forebyggende mot omskjæring. Med Safia Abdi Haase	21
14. september	Tvangsekteskap i Norge - hva kan vi gjøre? Med Anne Marte Stifjeld og Thairah Iqbal	3
20. oktober	Kultursensitivitet og kulturkompetanse. Med Leoul Mekonen	15

I forbindelse med prosjektet har vi deltatt på ulike samlinger IMDi har arrangert, og vi har fått betydelig pressedekning til arrangementene våre.

OPPFØLGING AV HANDLINGSPLAN HEDMARK FYLKESKOMMUNE (2016-2017)

Hedmark Fylkeskommune la ut på anbud en oppfølging av tiltak i «Plan for inkludering og likestilling i Hedmark 2014-2017». Arbeidet kom i gang høsten 2016 og varer ut 2017.

Tiltakene omhandler følgende tema:

1. Styrke kompetansen til rådgivere og lærere om elever med nedsatt funksjonsevne
2. Pilotmentorordning for ungdom
3. Informasjonsarbeid til ungdom og innvandrere foran storingsvalget 2017
4. Styrke kommunikasjon og samhandling i fylkeskommunens ulike råd

Likestilling i arbeidslivet handler om at alle kjønn, uavhengig av nasjonalitet og etnisk opphav, religion og livssyn, hudfarge, politisk syn, seksuell orientering, funksjonsevne eller alder, skal ha like muligheter og rettigheter i arbeidslivet.

MENTOROPPLÆRING (2016-2017)

Likestillingssenteret har gjennom mange år opparbeidet en betraktelig kompetanse om mentoring. Som et ressurscenter for mentoring gir vi veiledning og holder foredrag for virksomheter som ønsker å opprette et mentortilbud, samt at vi holder opplæringskurs i 5 ulike moduler for mentorer og adepter. Veiledning og foredrag er ofte gratis, mens vi tar betalt for opplæringsmodulene. Likestillingssenteret har gjennomført og bistått flere mentorprogram i løpet av 2016.

Molde Voksenopplæring og Rådet for Inkluderende Arbeidsliv i Hedmark gjennomfører begge et mentorprogram for personer som står utenfor arbeidslivet (innvandrere og arbeidsledige unge). Likestillingssenteret har i den forbindelse veiledet i prosjektutviklingen og holdt mentoropplæring for både mentorer og adepter. For Rådet for Inkluderende Arbeidsliv har Likestillingssenteret også forestått koblingen av mentorpar samt oppfølging av parene. Opplæring og oppfølging for begge mentorprogrammene videreføres i 2017.

ØVRIG

Likestillingssenteret har også i 2016 gitt råd til kommuner om aktivitets- og rapporteringsplikten samt gitt innspill til ulike virksomheter om hvordan rekruttere mangfoldig.

Vi har også holdt dagskurs for Industri Energi Statoil om likestilling og likeverd.

Likeverdige tjenester betyr at alle har tilgang til tjenester av like god kvalitet som er tilpasset det enkelte menneskets behov.

UTVIKLINGSVERKSTED I KVINESDAL (2016)

I samarbeid med Senter for likestilling gjennomførte Likestillingssenteret et utviklingsverksted for ansatte i Kvinesdal i oktober. Formålet med utviklingsverkstedet var å få innspill til rulle- ringen av handlingsplanen for likestilling: Det gode liv, Levekår og likestilling. Utviklings- verkstedet ble gjennomført med 28 deltakere fra ulike tjenestesteder i kommunen.

NORGES MEST LIKESTILTE KOMMUNE – HVEM ER DET? (2016-2017)

Likestillingssenteret har i 2016 hatt et ønske om å bistå en kommune i innlandet til å bli Norges mest likestilte kommune. Vi ønsket å tilby kompetanseheving på likestillingsfeltet for en kom- mune rettet mot kommunen som arbeidsgiver, beslutningstakere (politikere), planlegger og til- byder av offentlige tjenester. Bistand vi kunne gi var tenkt å være spesialtilpassede kurs og opplæring for ulike tjenester i kommunen hvor de fikk økt innsikt i hva likestilling innebærer for deres spesielle arbeidsfelt. Vi har hatt forankringsmøter med både Østre Toten og Nord- Odal kommune for å finne samarbeidsformer. Begge kommunene er interessert i å øke likestil- lingskompetansen i hele virksomheten. Utfordringen har vært å finne tid for å konkretisere og starte kompetansehevingen. Vi vil i 2017 forfølge dette arbeidet.

Likestillingssenteret har en informasjons- og pådriverrolle hvor vi skal gjøre kunnskap om likestilling tilgjengelig samt bidra til kompetanseheving på likestillingsfeltet. Til sammen har det vært ca 1600 deltakere på kurs, konferanser, møter og andre arrangementer hvor Likestillingssenteret har presentert et likestillingstema.

I tillegg til de konkrete prosjektene vi har gjennomført som innebærer mye kompetanseheving og informasjonsarbeid har vi i løpet av 2016 gjennomført mange forskjellige typer av pådriverarbeid.

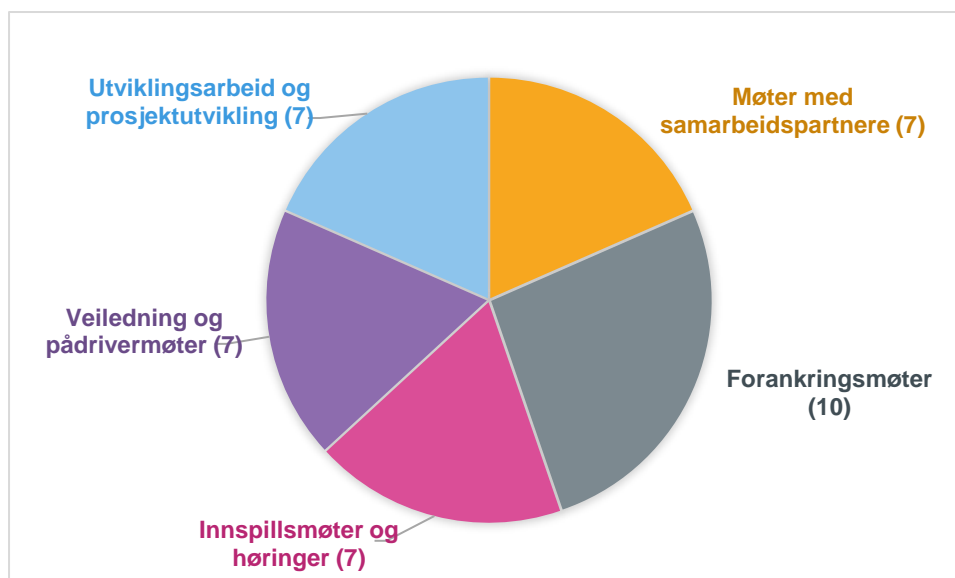
Ett av de mer positive møtene vi har hatt i år var da vi inviterte fire forskerspirer ved Friskolen i Løten (småtrinnet) sammen med læreren sin til å presentere undersøkelsen de hadde gjennomført på skolen om gutter og jenters lek. I undersøkelsen hadde de en del hypoteser de ønsket å undersøke:

- Om jenter og gutter leker sammen
- Om jenter og gutter like å leke ulike ting
- Om det er forskjell på trinnene

Kartleggingen de gjorde viste mer samlek enn kjønnet lek, et resultat de ikke hadde forventet. Mye av samleken var fotball og volleyball, men også andre aktiviteter i grupper.

Likestillingssenteret gjennomfører hvert år flere ulike møter i vårt pådriver- og utviklingsarbeid uten at det er knyttet til enkeltprosjekter. Dette kan være møter med samarbeidspartnere som KUN, Bufdir, Reform, Senter for likestilling m.m., forankringsmøter med politikere, ordførere og ulike instanser, innspillmøter på ulike tema, høringer, veiledningsmøter samt møter for utvikling av nye prosjekter og ideer.

I kakediagrammet nedenfor vises omfang av møtevirksomhet i forbindelse med pådriver- og utviklingsarbeid som ikke er prosjektrettet.

---

8. MARS

Nå er det tredje året på rad at Likestillingscenteret samarbeider med Hamar bibliotek om arrangement på kvinnedagen. For første gang valgte vi bokbad som arrangementstype, og inviterte Helene Uri til samtale om hennes forfatterskap, med fokus på kvinne- og likestillingstema hun tar opp i sine bøker. Særlig aktuell for invitasjonen var den siste ungdomsromanen «Fordi jeg elsker deg» som handler om vold i kjæresteforhold, men hele Uris forfatterskap har gode likestillingsperspektiv. Arrangementet var populært og fylte Klubbscene Rolf Jacobsen.

Vi skrev kronikk om språk og hvordan det former måten vi tenker om kvinner og menn i lokalmedia, og fikk presseoppslag om bokbadet.

For å nå ut til flere unge enn vi tradisjonelt møter på kveldsarrangement, inviterte vi oss til Stange Videregående og Hamar Katedralskole og tilbød foredrag om språk og makt ved Helene Uri. Om lag 250 elever fikk en times foredrag. Det var veldig vellykka, og må forsøkes videreført ved seinere forfatterbesøk på kvinnedagen.

I tillegg holdt vi et foredrag om likestilling med quiz for Hamar Rotary.

INTERNASJONALT ARBEID

Vi har i løpet av 2016 hatt tre ulike internasjonale samarbeid.

1. Partner i EØS prosjekt Litauen

Likestillingscenteret har vært partner i et EØS prosjekt med SMK University of Applied Social Sciences i Litauen. Prosjektet innebar å gjennomføre ulike opplæringstiltak innen sosial velferd og helse. Vårt bidrag var å synliggjøre likestillingsperspektiver i opplæringen og gi eksempler fra Norge. Da vi ikke hadde mulighet til å delta fysisk på opplæringene som var planlagt og ble gjennomført ga vi våre innspill på følgende måte:

1. Utarbeiding av en kort velkomstvideo på 8 minutter: «Greetings from Norway» med presentasjon av Likestillingscenteret og likestilling generelt i Norge.
2. Filmet en forelesning på 28 minutter med tema: Gender equality perspectives within health care and social welfare.

I tillegg deltok vi på avslutningskonferansen for prosjektet, Strategic session i Druskininkai, Litauen den 26. mai hvor vi holdt innlegg om likestilling og kvalitet i helsetjenester.

2. Studiebesøk fra Romania

I juni fikk vi besøk av tre personer fra Valahia University of Targoviste i Romania. Under studiebesøket presenterte vi Likestillingscenterets arbeid, likestilling i Norge og forskningsrapporten Barrierefrie utdanningsvalg. Universitetet i Romania syntes vårt arbeid er meget interessant, og ønsker derfor gjenbesøk fra oss i 2017.

3. Forelesning Nordisk konferanse Åland

Likestillingscenteret ble invitert til å holde foredrag om rapporten Barrierefrie utdanningsvalg på Nordisk Valfærdcenters nordiske konferanse.

SYNLIGHET I MEDIA

Likestillingscenteret har en aktiv informasjons- og pådriverrolle om likestilling i regionen. I vår mediestrategi er derfor de regionale mediene sentrale.

OPPSLAG I MEDIA

Dato	Tema for omtale/intervju	Mediaportal
11. januar	Viktig å starte rekrutteringen tidlig	Nettavisen: barnehage.no
27. januar	Takker mentorene	Hamar Arbeiderblad
07. mars	Kvinnene tar ansvar under kjøkkenbenken	Nyhetsartikkel Pressebttt
08. mars	Bokbad Helene Uri	Hamar Arbeiderblad
26. mai	Safia mot omskjæring	Hamar Dagblad
30. mai	Jobbe forebyggende mot omskjæring	Hamar Arbeiderblad
30. juni	Experience exchange in Norway	Isostud.ro
13. september	Frivillig? Styrk din rolle	Hamar Arbeiderblad
07. oktober	Stusslig budsjett	Hamar Arbeiderblad
07. oktober	Kutt til senter	Hamar Arbeiderblad
10. oktober	Likestillingskutt provoserer	Hamar Arbeiderblad
12. oktober	Må se verdien i likestilling	Hamar Arbeiderblad
14. oktober	Vil bli mer synlige	Hamar Arbeiderblad
14. oktober	Core-miljøet budsjettvinner	Kilden
29. oktober	Bli kakepynt	Hamar Arbeiderblad
20. oktober	Innledning ved Leoul Mekonen	Hamar Arbeiderblad
20. oktober	Kulturkompetanse og kultursensitivitet	Hamar Dagblad

KRONIKKER OG LESERINNLEGG

Dato	Tittel på kronikk/leserinlegg	Avis
08. mars	Lensmannshustruer og andre jenter	Hamar Arbeiderblad
13. mai	Takk til Oda (la barna velge fra hele farge-spekteret)	Hamar Arbeiderblad
22. september	Skriv russelåter om annet enn rølp og sex	Hamar Arbeiderblad
06. oktober	Kan bli hva de vil, eller blir de det?	Hamar Arbeiderblad
28. oktober	Har vi nok likestilling i Norge?	Dagsavisen
31. oktober	Nok likestilling i Norge?	Hamar Arbeiderblad
17. november	Vi trenger en mannsdag!	Hamar Arbeiderblad

TV OG RADIO

Dato	Tema for intervju	Mediaportal
28. januar	Om unge kvinner i kommunestyre	NRK Hedmark og Oppland
28. januar	Får ikke studiefri fra kommunestyremøter	NRK Hedmark og Oppland
19. april	Det segregerte arbeidsmarkedet	NRK Hedmark og Oppland
06. september	Fire-dagers skoleuke	NRK Sørlandet
27. oktober	Lekeressurs	NRK Hedmark og Oppland

DELTAKELSE PÅ KURS OG KONFERANSER

Likestillingssenteret skal til enhver tid ha oppdatert kunnskap om hvordan likestilling kan integreres på alle samfunnets områder. De ansatte skal ha spisskompetanse på definerte fagområder, ivareta rollen som regional utviklingsaktør og delta i internasjonalt samarbeid.

Senteret er et bindeledd mellom forskning og praksis. Vi må derfor både ha kompetanse om forskning, men også om hvordan likestilling kan implementeres i hverdagspraksisen til hver enkelt ansatt. Kontinuerlig vedlikehold og utvikling av egen kompetanse blir derfor veldig viktig, samt å utvikle og bygge vårt faglige nettverket. I den forbindelse deltar vi på ulike arenaer.

I 2016 har vi prioritert å heve våre kompetanse innenfor temaet vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep. Vi har deltatt på i alt 10 ulike kurs og konferanser som har handlet om temaet vold. I tillegg har vi deltatt på 12 andre kurs og konferanser på ulike tema, hvorav to kurs har vært rettet mot personlig egenutvikling og to rettet mot driften av senteret.

I tillegg har Likestillingssenteret gjennomført internseminar og planleggingsdager, og alle ansatte deltok på konferanse i Umeå om maskulinitet och jämställdhet arrangert av SKL, samt studiebesøk til Umeå kommune for å lære av likestillingsarbeid de utfører.

INTERNE FORHOLD

Likestillingscenteret har i løpet av 2016 oppdatert hjemmesiden hvor det skal være enkelt for eksterne å klikke seg inn og se hva vi tilbyr. Hjemmesiden er bygd opp rundt våre fire hovedsatsingsområder.

I 2016 har vi påbegynt arbeidet med å bli miljøsertifisert, og fra 2017 vil vi være Miljøfyrtårn-bedrift.

Likestillingscenteret har i år hatt tilsyn fra Arbeidstilsynet. Sentrale temaer som ble tatt opp var HMS-arbeid for å forebygge sykefravær og fremme inkludering, medvirkning samt oppfølging av sykmeldte arbeidstakere. Arbeidstilsynet hadde ingen merknader til vår virksomhet, men roste oss for gode rutiner og arbeidsmiljøtiltak, som de skriver i sin rapport: *«Arbeidstilsynet fikk ut fra samtalen med arbeidsgiver og ansattes representant inntrykk av at virksomheten arbeider systematisk og godt med arbeidsmiljøutfordringene sine, og at det er iverksatt en del forebyggende tiltak for å unngå belastningslidelser/sykdom som følge av arbeidet. Vi fant i denne omgang ikke grunnlag for å varsle pålegg.»* (Arbeidstilsynet 2016).

ANSATTE

I løpet av 2016 har Likestillingscenteret hatt 8 ansatte hvorav 6 kvinner og 2 menn. I alt er det gjennomført 4,75 årsverk. To ansatte har sluttet, hvorav en gikk av med alderspensjon. Det er blitt ansatt 2 nye personer i løpet av året, en kvinne og en mann. Av de ansatte har 5 personer hatt 100% stilling og 3 personer en lavere stillingsbrøkdel enn 100%. Ca. 0,7 årsverk går til administrasjon, data og ledelse. Ansatte i 2016 har vært:

- Anette Hoel, rådgiver (sluttet 1. mars)
- Annette Solberg, rådgiver (nyansatt 1. oktober)
- Elin Kjeldstadli Hatlestad, seniorrådgiver
- Frøydis Sund, seniorrådgiver
- Goro Ree-Lindstad, konstituert direktør og direktør (direktør fra 1. juni)
- Nina Johannesen, seniorrådgiver
- Olav Skipnes, spesialrådgiver (alderspensjon 1. juli)
- Tore A. Stubberud, seniorrådgiver (nyansatt 15. august)

RÅDETS SAMMENSETNING OG AKTIVITET

Medlemmer: Anette Trettebergstuen, Aksel Hagen, Ingrid Guldvik, Terje Røe, og Hilde Ekeberg.

Rådets medlemmer rekrutteres fra politisk virksomhet, relevante fagmiljøer, private og offentlige organisasjoner, samt tidligere styremedlemmer eller andre med kjennskap til stiftelsens virksomhet.

Det er avholdt to rådsmøter, et fellesmøte med styre og et nettmøte, og det er behandlet to saker. Rådet kommer med innspill til videre arbeid og strategi, de velger nye styremedlemmer og fastsetter styrets godtgjørelse.

STYRETS SAMMENSETNING OG AKTIVITET

Styremedlemmer: Anne-Lise Bakken (leder), Christel Ingeborg G. Meyer (nestleder), Lars Petter Mathisrud, Merete Bækkevold, Rangdi W. Krogstad, Tonje Lauritzen og Elin Kjeldstadli Hatlestad (valgt av de ansatte).

Varamedlemmer: Magnus Sempler Holte, Silje Naustvik, Nina Ree-Lindstad og Frøydis Sund (valgt av de ansatte).

Styrets medlemmer rekrutteres fra relevante fagområder i privat- og offentlig virksomhet, politikk, styrearbeid og forretningsdrift.

I løpet av 2016 er det avholdt fire styremøter og behandlet 27 saker. Ett av møtene har vært et felles møte med rådet. Ansettelse av ny direktør har ved siden av ordinære styresaker vært den viktigste saken for styret.

Likestillingssenterets visjon er **LIKE MULIGHETER FOR ALLE**. Vårt formål er å fremme likestilling og motvirke diskriminering på grunnlag av kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet og religion.

Likestillingssenteret har sitt nedslagsfelt lokalt og regionalt, men arbeider også på nasjonalt og internasjonalt plan. Senteret arbeider med utviklingsprosjekter, analyser, forskning og utredninger (FoU) og tilbyr eller deltar på kurs og konferanser. Det drives et utstrakt opplysnings- og informasjonsarbeid.

I løpet av 2016 er det avholdt fire styremøter og behandlet 27 saker. Ett av møtene har vært et felles møte med rådet. Ansettelse av ny direktør har ved siden av ordinære styresaker vært den viktigste saken for styret.

ØKONOMISK UTVIKLING OG RESULTAT

Beløp i mill. kroner	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Omsetning	6,5	8,3	6,9	8,9	7,4	5,9	6,3
Årsresultat	0,4	0,9	-1,1	0,1	0,8	-0,3	0,68
Likviditetsbeholdning	3,0	5,1	4,3	4,1	5,1	4,6	5,5
Totalkapitalen, sum eiendeler	4,4	5,9	4,9	4,6	5,6	4,9	5,6
Egenkapital	3,5	4,5	3,4	3,5	4,3	4,0	4,6

Senteret er avhengig av grunntilskudd fra staten, og omsetningen påvirkes av pålagte oppgaver og inntjening på prosjekter. Stortinget bevilget i 2016 et grunntilskudd på 4,1 mill. med tildelingsbrev fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. Resten av omsetningen består av prosjektfinansiering og oppdrag, i hovedsak fra Hedmark fylkeskommune, Oppland fylkeskommune, Helsedirektoratet, Bufdir, Justis- og beredskapsdepartementet, IMDi og Regionalt forskningsfond. Av brutto omsetning går en andel til samarbeidspartnere på ulike prosjekter. I 2013 utgjorde dette ca. 2 mill., i 2014 ca. 1 mill., i 2015 0,2 mill. og i 2016 0,5 mill.

Stiftelsen har en solid egenkapital og har god likviditet som bl.a. benyttes til å forskuttere prosjekter der midlene utbetales etter gjennomført arbeid. Årets overskudd på kr. 678.999,- må sees i sammenheng med underskuddet for 2015, men skyldes i hovedsak vakante stillinger før

2 nyansettelser høsten 2016. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens resultat, likviditet, stilling og utvikling.

FORTSATT DRIFT

Styret mener at forutsetningene for fortsatt drift er til stede ved avleggelsen av årsberetning m/ regnskap 2016. Likestillingssenteret har utviklet en god faglig plattform med høy kompetanse blant de ansatte.

ARBEIDSMILJØET

Styret vurderer arbeidsmiljøet som svært godt. Sykefraværet utgjorde 2,3 % i 2016, en markert bedring enn foregående år. Likestillingssenteret er en IA-bedrift, og det er ikke rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen i løpet av året.

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sykefravær	2,7 %	2,2%	1,7%	10,8%	6,9%	2,3%

YTRE MILJØ

Virksomheten er av en slik art at den påvirker det ytre miljø i liten grad. Stiftelsen sorterer søppel etter anvisning fra utleier, og bruker kollektive reisemuligheter der dette er mulig og hensiktsmessig.

LIKESTILLING

Antall	2013		2014		2015		2016	
	Kv.	Menn	Kv.	Menn	Kv.	Menn	Kv.	Menn
Ansatte	8	1	7	1	8	1	6	2
Styre	5	2	5	2	5	2	5	1
Råd	3	2	3	2	3	2	3	2
Valgkomité	3	0	3	0	3	0	3	0

Likestillingssenteret ønsker å være en mangfoldig og attraktiv arbeidsplass. Dette legges til grunn ved utlysning av nye stillinger med mål om å styrke kjønnsbalansen. I 2016 var det 8 ansatte, hvorav to menn. Likelønnsprinsippet følges, og utgangspunktet er å tilby fulle stillinger til alle. De som jobber redusert, har selv søkt om dette. Gjennomsnittsalderen ved årsskiftet var 47 år, mot 50 år forrige år.

Styret takker de ansatte og direktøren for en solid innsats i 2016, og vil særlig berømme arbeidet med å øke egeninntjeningen ved å få på plass nye prosjekter. Styret vil også fremheve det gode samarbeidet mellom administrasjonen og styret som vi ønsker skal fortsette kommende år.

Hamar 01.03.17

_____

Anne-Lise Bakken

_____

Christel I. G. Meyer

_____

Lars Petter Mathisrud

_____

Rangdi W. Krogstad

_____

Merete Bækkevold

_____

Tonje Lauritzen

_____

Elin Kjeldstadli Hatlestad

